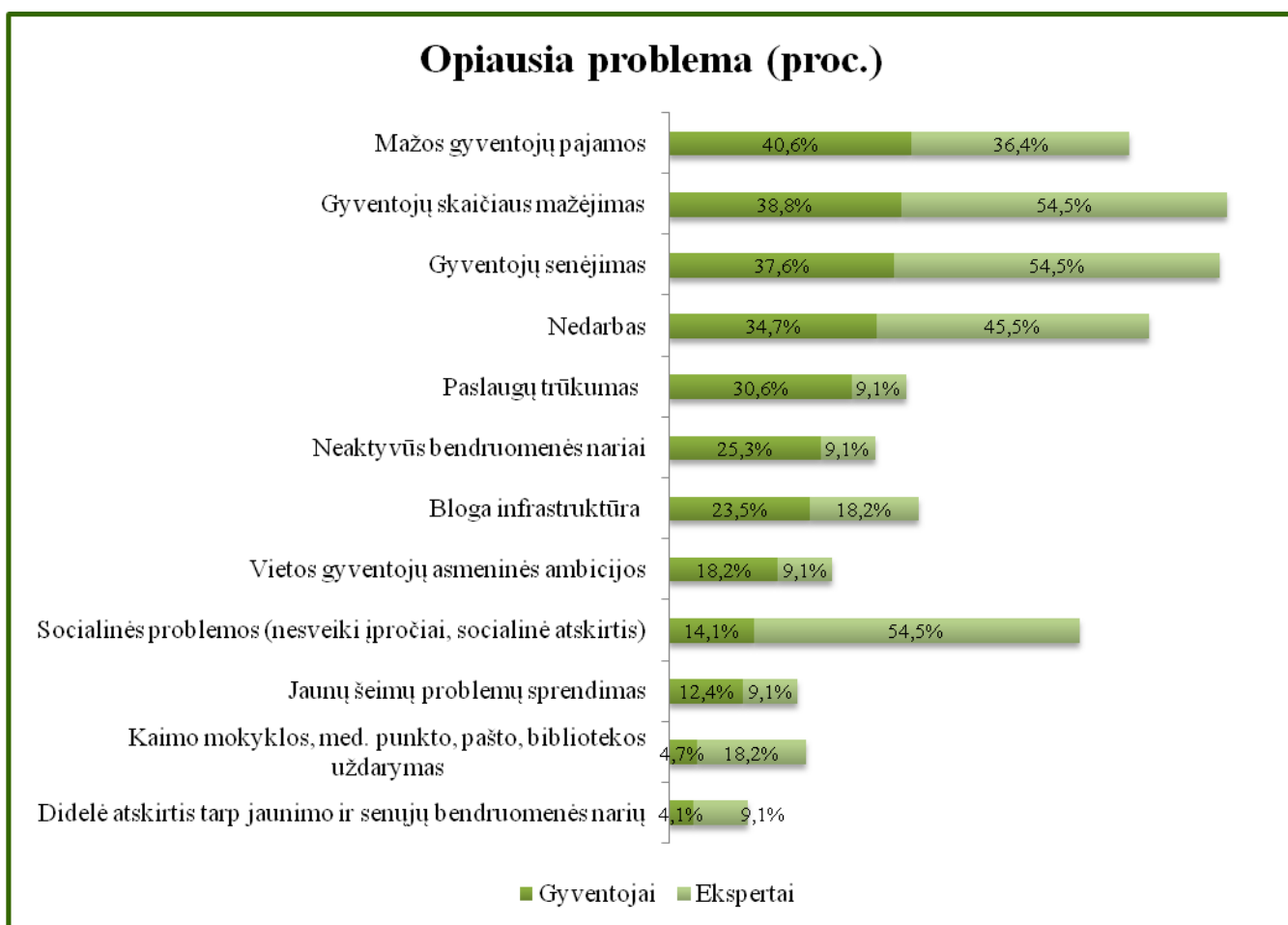
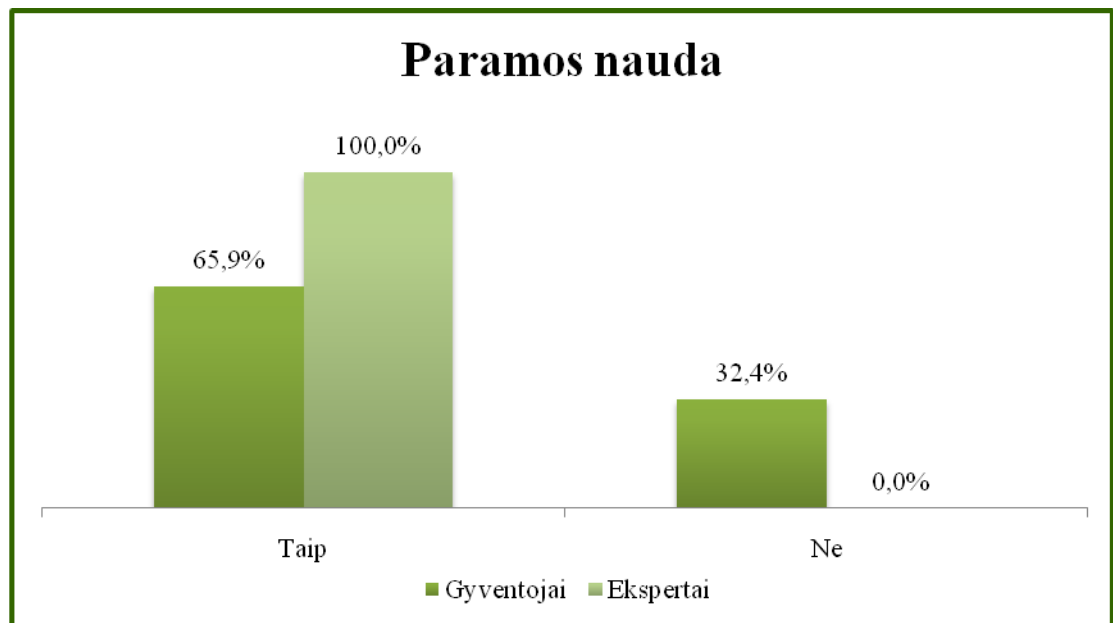

Ukmergės rajono kaimo gyventojų-ekspertų ir seniūnų-ekspertų anketinės apklausos rezultatų palyginimas

Respondentų buvo paprašyta išskirti opiausią, jų akimis, rajono problemą. Kiekvienas respondentas galėjo pasirinkti nuo 1 iki 3 galimų variantų. Didžioji dalis kaimo gyventojų-ekspertų kaip tris pagrindines problemas įvardijo mažas gyventojų pajamas (40,6 proc.), gyventojų skaičiaus mažėjimą (38,8 proc.) ir gyventojų senėjimą (37,6 proc.). Tuo tarpu seniūnai-ekspertai kaip tris opiausias problemas įvardijo gyventojų senėjimą (54,5 proc.), socialines problemas (54,5 proc.) ir gyventojų skaičiaus mažėjimą (54,5 proc.).

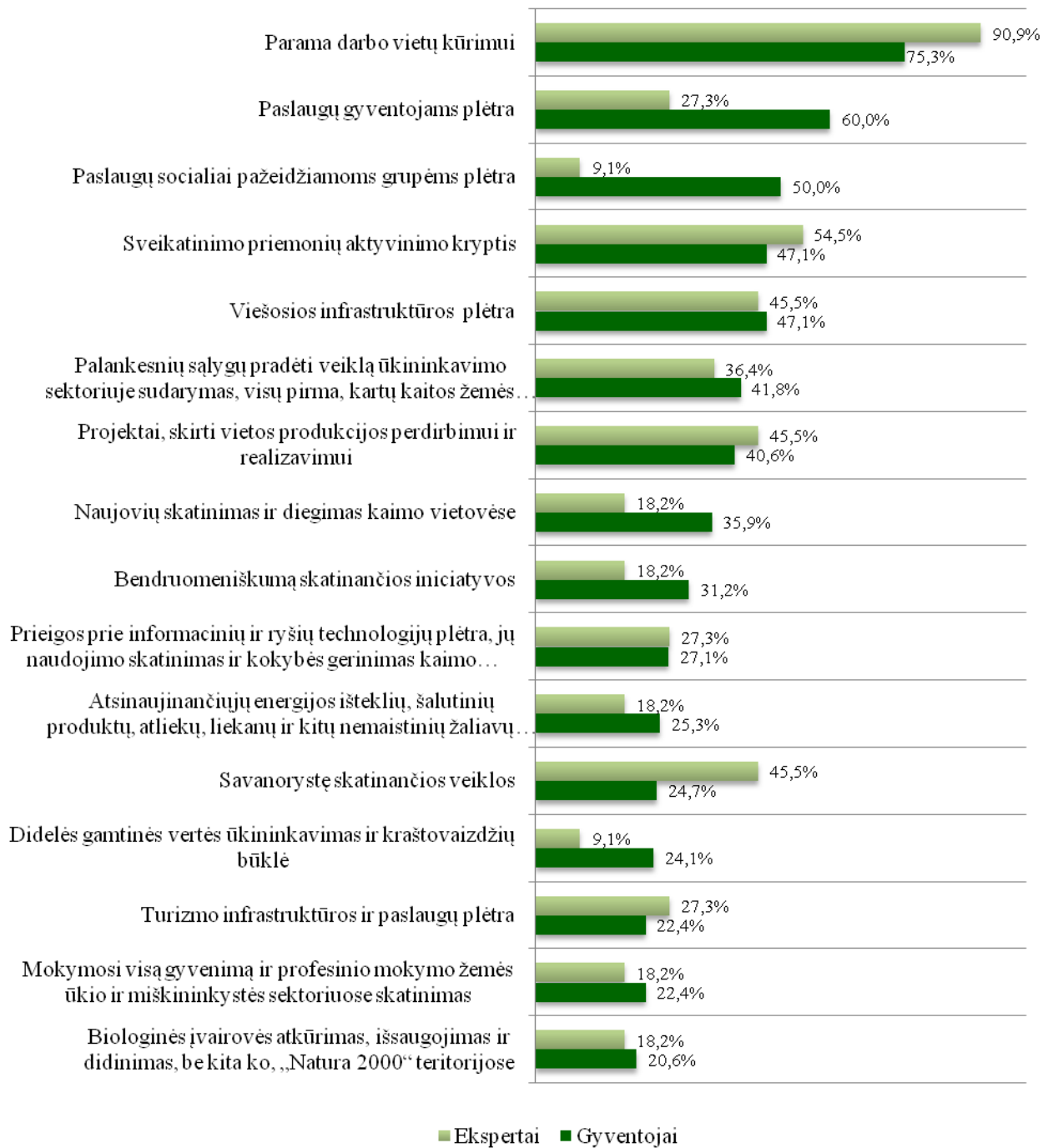

Lietuvos kaimo gyventojus įvairia forma pasiekia Europos Sąjungos parama. Respondentų buvo paklausta ar jie asmeniškai pajuto tokios paramos naudą sau ir savo gyvenamajai vietai. Dauguma, net 65,9 proc., kaimo gyventojų-ekspertų atsakė, kad „Taip“, ir 32,4 proc. – „Ne“, o seniūnai-ekspertai 100 proc. atsakė, kad „Taip“.

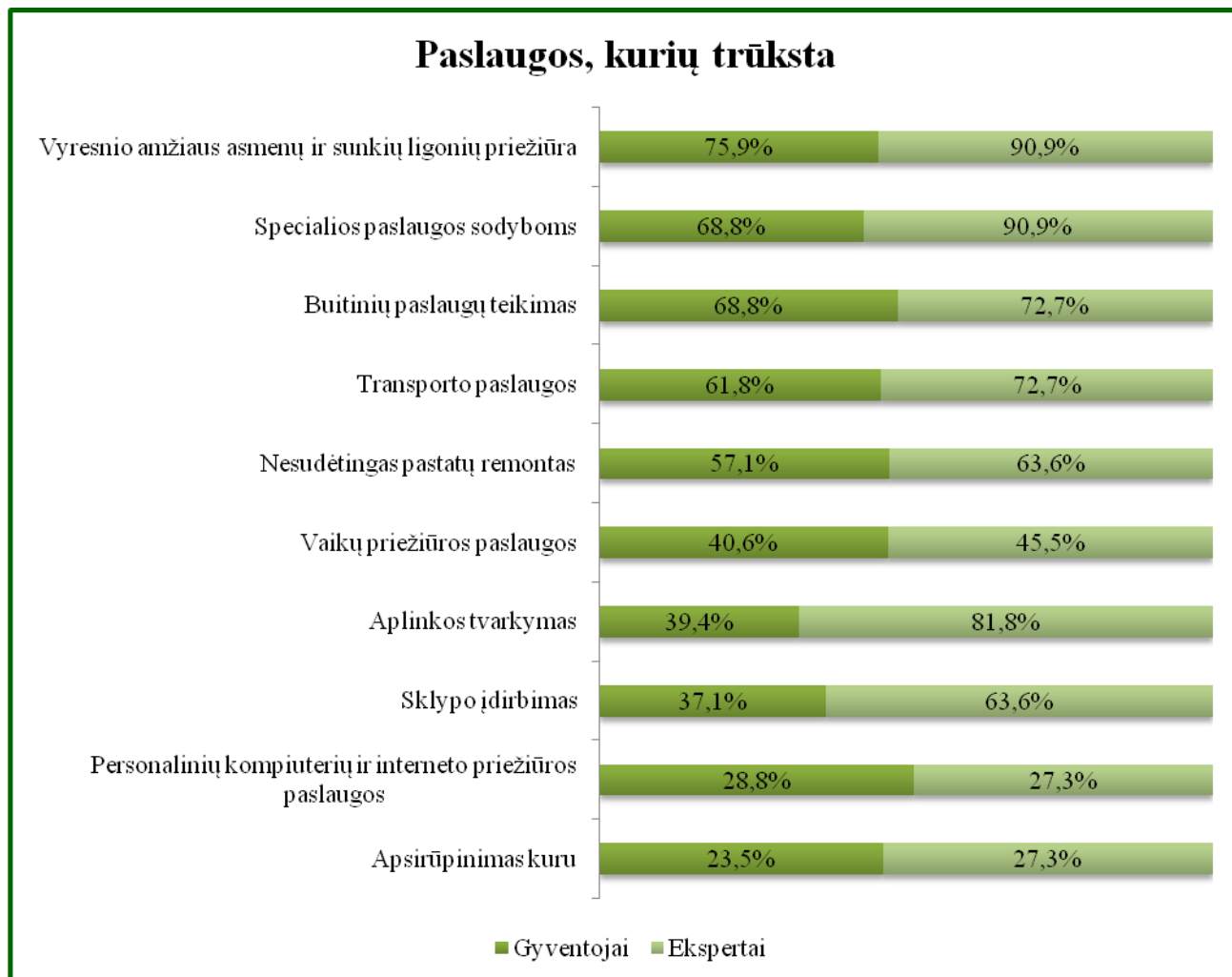

Europos Sąjungos parama Lietuvos kaimui bus teikiama ir laikotarpiu iki 2020 m. Atsižvelgiant į tai, respondentų buvo paprašyta išskirti paramos sritis, kurioms jie teiktų pirmenybę, kad ES lėšos, skirtos kaimo gyventojams, būtų kuo geriau panaudotos. Respondentai turėjo įvertinti kiekvieno ES paramos prioriteto konkrečias sritis nuo 1 – paramą teikti nesvarbu, iki 5 – paramą teikti labai svarbu. Net 75,3 proc. gyventojų-ekspertų ir 90,9 proc. seniūnų-ekspertų nurodė, kad svarbiausia – parama darbo vietų kūrimui. Daugiau negu pusės, 60 proc., apklaustųjų gyventojų-ekspertų nuomone svarbiausia – paslaugų gyventojams plėtra, o pusės (50 proc.) gyventojų-ekspertų nuomone svarbiausia – paslaugų socialiai pažeidžiamoms grupėms plėtra. Tuo tarpu daugiau nei pusė, 54,5 proc., seniūnų-ekspertų kaip antrą svarbiausią sritį įvardijo sveikatinimo priemonių aktyvinimą, o trečią – savanorystę skatinančias veiklas (45,5 proc.).

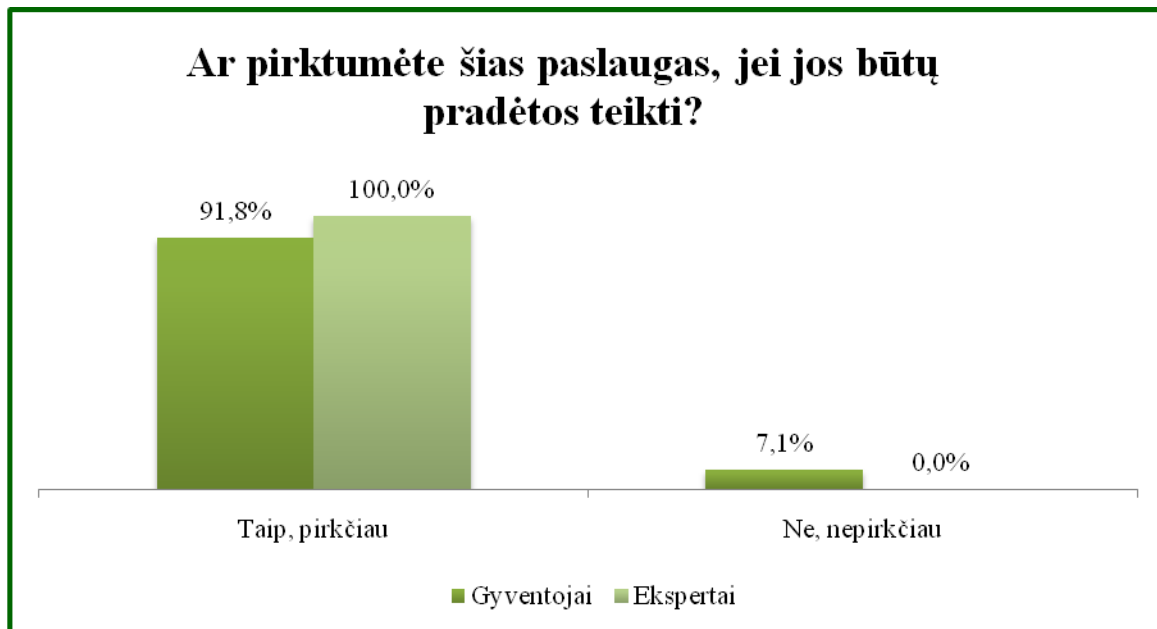
Svarbiausios paramos sritys

Siekiant išsiaiškinti, kokių paslaugų labiausiai trūksta rajono gyventojams, respondentų buvo paprašyta prie išvardintų paslaugų nurodyti „Taip, trūksta“ ir „Ne, netrūksta“. Dauguma, net 75,9 proc., gyventojų-ekspertų nurodė, kad trūksta vyresnio amžiaus asmenų ir sunkių ligonių priežiūros paslaugų, 68,8 proc. gyventojų-ekspertų jaučia specialiųjų paslaugų sodyboms ir buitinių paslaugų trūkumą savo rajone. Kiek daugiau nei pusė apklaustųjų nurodė, kad rajone trūksta transporto paslaugų (61,8 proc.) ir nesudėtingų pastatų remonto paslaugas (57,1 proc.) teikiančių įmonių ar asmenų. Imant pirmas dvi sritis, seniūnų-ekspertų ir gyventojų-ekspertų nuomonės sutapo, labiausiai trūkstamos paslaugos įvardijamos vyresnio amžiaus asmenų ir sunkių ligonių priežiūros (90,9 proc.) bei specialios paslaugos sodyboms (90,9 proc.). Seniūnų-ekspertų ir gyventojų-ekspertų nuomonė išsiskyrė dėl aplinkos tvarkymo paslaugų.

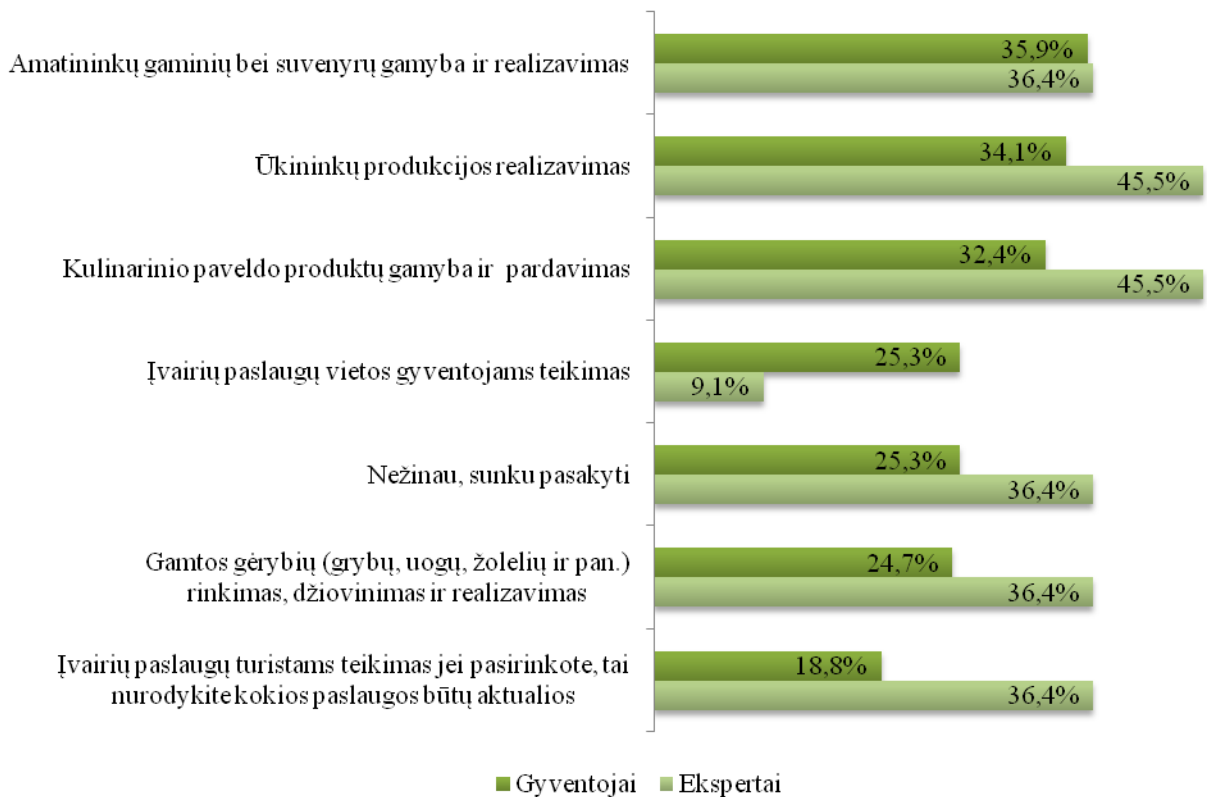

Atsižvelgiant į respondentų išskirtas labiausiai trūkstamas paslaugas rajone, jų buvo paklausta, ar pirktų šias paslaugas, jeigu jos būtų pradėtos teikti jų gyvenamojoje vietovėje. Beveik visi, net 91,8 proc. gyventojų-ekspertų ir 100 proc. seniūnų-ekspertų nurodė, kad pirktų ir tik 7,1 proc. gyventojų-ekspertų, kad nepirktų.

Rajono kaimo bendruomenės vykdo ne tik visuomeninę, kultūrinę, švietėjišką veiklą, bet turi galimybę planuoti ir ūkinę veiklą, kuri leistu gauti pajamas. Respondentų buvo paklausta, kaip mano, kokios ekonominės veiklos galėtų imtis jų kaimo bendruomenė, jei tokios veiklos pradžia būtų skirta Europos Sąjungos parama. Daugiau nei trečdalis gyventojų-ekspertų nurodė, kad tai galėtų būti amatininkų gaminių bei suvenyrų gamyba ir realizavimas (35,9 proc.), taip pat ūkininkų produkcijos realizavimas (34,1 proc.) bei kulinarinio paveldo produktų gamyba ir pardavimas (32,4 proc.). Ketvirtadalis gyventojų-ekspertų nuomone bendruomenės galėtų imtis ekonominės veiklos susijusios su įvairių paslaugų vietos gyventojams teikimu (25,3 proc.). Tuo tarpu seniūnų-ekspertų nuomone, bendruomenės galėtų imtis ūkininkų produkcijos realizavimo (45,5 proc.) ir kulinarinio paveldo produktų gamybos ir pardavimo (45,5 proc.) arba gamtos gėrybių rinkimų, džiovavimo ir realizavimo bei įvairių paslaugų turistams teikimo (36,4 proc.)

Ekonominių veiklų pasirinkimas

Norint išsiaiškinti problemas, kurios trukdo bendruomenei organizuoti savo verslą ir/arba teikti savo nariams būtiniausias paslaugas respondentų buvo paprašyta pasirinkti kelias galimas problemas iš pateiktų. Daugiau negu pusė respondentų, 60,6 proc., kaip pagrindinę problemą išskyrė tai, jog bendruomenė neturi kapitalo ūkinei veiklai vykdyti, seniūnų-ekspertų (81,8 proc.) nuomonė šiuo klausimu taip pat sutapo su gyventojų-ekspertų. 37,1 proc. gyventojų-ekspertų ir 81,8 proc. seniūnų-ekspertų mano, kad bendruomenėje daugelis nenori rizikuoti ir vengia atsakomybės, net 32,9 proc. apklaustųjų mano, kad trūksta gerų idėjų, o 30 proc. kaip problemą nurodo tai, jog bendruomeninė organizacija yra per silpna organizaciniu požiūriu, kad galėtų sėkmingai imtis ūkinės veiklos. Ketvirtadalis, 25,9 proc., respondentų nurodo, kad trūksta palaikymo iš šalies, niekas iš valdžios atstovų su bendruomenėmis apie tai nešneka.

Kas trukdo Jūsų bendruomenei organizuoti savo verslą ir/arba teikti savo nariams būtiniausias paslaugas?

Siekiant aktyvinti kaimo jaunimą, respondentų buvo paprašyta išrinkti konkrečias priemones, kurios pagerintų kaimo jaunimo (iki 29 m.) situaciją. Daugiau negu pusė respondentų kaip svarbiausias priemones nurodė tai, jog turi būti finansuojamos jaunimo verslo iniciatyvos (atitinkamai 54,7 proc. ir 81,8 proc.) ir didinamos jaunimo laisvalaikio galimybės (52,4 proc. ir 63,6 proc.). Daugiau negu trečdalis apklaustųjų, gyventojų-ekspertų, mano, kad bendruomenė turėtų įtraukti jaunimą į savo veiklą (37,6 proc.) bei turėtų būti sudarytos galimybės jauniems žmonėms dirbti (36,5 proc. ir 54,5 proc.).

Priemonės jaunimui

